

Protokół

18. posiedzenia, 5. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. lutego 1894.

Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy, J. O. Eustachy książę Sanguszko.

Sekretarze: Dr. Franciszek Paszkowski, X. Mikołaj Siczynski, Jan Duklan Słonecki i Jan Trzeciecki.

Obecnych posłów: 114.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu, Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek podaje do wiadomości, że protokół 16 posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, tudzież że protokół 17 posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem do przejrzania.

Marszałek zawiadamia Izbę, że udzielił p. Kozłowskiemu czterodniowego urlopu.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że p. Gross wniósł prośbę o urlop do końca sesyi sejmowej.

Izba udziela tego urlopu.

Sekretarz p. Słonecki czyta spis petycji, wniesionych po dzień 10. lutego b. r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji drogowej petycyę: L. s. 1437, 1438, 1439.

Komisji petycyjnej petycyę: L. s. 1440, 1449, 1459.

Komisji szkolnej petycyę: L. s. 1442.

Komisji podatkowej petycyę: L. s. 1448.

Komisji gminnej petycyę: L. s. 1447, 1458.

Komisji administracyjnej petycyę: L. s. 1450.

Wydziałowi krajowemu petycyę: L. s. 1441, 1443, 1446, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457.

Po odczytaniu petycji L. s. 1444 i 1445 przemawia p. Antoniewicz i popierając te petycyę wnosi przekazanie ich Wydziałowi krajowemu, jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego co do dalszych czynności w sprawie konwersyi długu indemnizacyjnego i w sprawie urządzenia administracyi pożyczek krajowych.

Sprawozdawca p. Goldmann, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o dalszych czynnościach w sprawie konwersyi długu indemnizacyjnego i w sprawie urządzenia administracyi pożyczek krajowych, przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. a) Sejm ustanawia następujący etat i płac personalu kasy krajowej, wstawiając odpowiedni kredyt do budżetu krajowego na rok 1894 rubr. II. poz. 19.

1. Dyrektor kasy płaca	2.000 zł.	
dodatek aktywalny	360 „	
dodatki pięcioletnie po		200 zł.
2. Zastępca dyrektora płaca	1.600 „	
dodatek aktywalny	300 „	
dodatki pięcioletnie po		200 „
3. Kontrolor płaca	1.400 „	
dodatek aktywalny	240 „	
dodatki pięcioletnie po		150 „
4. Kasyer płaca	1.400 „	
dodatek aktywalny	240 „	
dodatki pięcioletnie po		150 „
5. 2 adjunktów płaca po 1.200 zł. dodatek aktywalny po 240 zł.	2.880 „	
dodatki pięcioletnie po		150 „
6. 2 oficyałów płaca po 900 zł. dodatek aktywalny po 180 zł.	2.160 „	
dodatki pięcioletnie po		90 „
7. 2 asystentów płaca po 700 zł. dodatek aktywalny po 100 zł	1.600 „	
dodatki pięcioletnie po		50 „
8. 2 praktykantów płaca po 600 zł.	1.200 „	
dodatki pięcioletnie po		50 „
9. Wozny płaca	600 „	
dodatek aktywalny	50 „	
dodatki pięcioletnie po		30 „
		16.030 zł.

2. b) Sejm wstawia w rubr. II. poz. 24 e) budżetu na r. 1894 dla zarządu długu krajowego (dyurna) 4.505 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała, głosując oddzielnie, najpierw ustęp 1, następnie ustęp 2 a), wreszcie ustęp 2 b) wniosku komisji bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie przyznania datku na wychowanie sierót

pozostałych po ś. p. Dr. Żegocie Króweczyńskim, b. prymaryuszu szpitala lwowskiego.

Sprawozdawca p. Marchwicki, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania dla czworga małoletnich sierót pozostałych po ś. p. Dr. Żegocie Króweczyńskim, b. prymaryuszu szpitala lwowskiego, zmarłym na dniu 1. lutego 1893, dodatku na wychowanie po myśli §. 22. statutu emerytalnego a to w kwocie czterysta (400) zł. w. a. rocznie dla wszystkich.

Sejm przyznaje Wydziałowi krajowemu na cel powyższy jako kredyt nadzwyczajny za rok 1893 :

a) kwotę 367 zł.

b) zaś na rok 1894 jako kredyt nadzwyczajny kwotę 400 zł.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. VI. za czas od 1. stycznia po koniec października 1893.

Sprawozdawca p. Dworski, uwolniony od czytania sprawozdania, zwraca uwagę, iż na stronie 1. sprawozdania w wierszu ostatnim zamiast: „dnia“, wydrukowano mylnie „dni“. Następnie czyta wniosek komisji, który brzmi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. do wiadomości.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył do konstytucyjnego traktowania projekt ustawy o należnościach, systematycznie opracowany, uchylający wszystkie obowiązujące obecnie ustawy i przepisy o stęplach i należnościach, uwzględniający przy tem potrzebę uproszczenia postanowień prawnych i ulżenia ludności.

Izba bez rozprawy uchwała obydwie ustępy wniosku komisji, głosując nad każdym oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Stanisława Badeniego w przedmiocie zmiany

ustawy o kosztach zakładania i utrzymywania szkół ludowych i o funduszach szkolnych.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawę I. (Alegat A), Ustawę II. (Alegat B) i Rezolucję I. i II. (Alegat C).

Poczem czyta ustawę I. która brzmi:

U s t a w a

z dnia o kosztach zakładania i utrzymywania szkół ludowych i o funduszach szkolnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art 1.

Nauka w szkołach ludowych publicznych udziela się bezpłatnie.

Art. 2

Obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół ludowych ciąży w pierwszym rzędzie na miejscowych gminach i obszarach dworskich do zakresu szkoły wcielonych, w drugim rzędzie na okręgu szkolnym i na kraju, a to w stosunku w następujących artykułach określonym.

Art 3.

Obszar dworski, który w swoim obrębie własnym nakładem utrzymuje szkołę ludową publiczną, uwalnia się tem samem od obowiązku przyczyniania się do zakładania i utrzymywania szkoły w obrębie gminy.

Gminy i obszary dworskie mogą być uwolnione od obowiązku zakładania i utrzymywania szkoły ludowej publicznej, jeżeli w ich obrębie istnieje szkoła ludowa prywatna, która ma prawo publiczności i potrzebie miejscowej czyni zadość.

Utrzymanie konfesyjnych albo innych szkół prywatnych nie uwalnia zresztą pojedynczych mieszkańców w obrębie związku szkolnego od obowiązków, które niniejsza ustawa nakłada na wszystkich mieszkańców kraju bez różnicy wyznania i obrządku.

Art. 4.

Zobowiązania gmin, korporacji, instytucji lub osób prywatnych do ofiar na rzecz szkoły miejscowej pozostają nadal w swej mocy.

Zobowiązania gmin i obszarów dworskich do składania pewnej kwoty na utrzymanie nauczycieli, niższe będą jednak o kwotę odpowiadającą 3% całej należności podatków bezpośrednich razem z dotychczasowymi dodatkami rządowymi opłacanych w gminie a względnie na obszarze dworskim, jednakże nie poniżej 6% i z wyjątkiem w drugim i trzecim ustępie art. 16. postanowionym.

Ofiary w naturze, wyznaczone na utrzymanie nauczyciela zamienione być mogą na ofiary pieniężne, a to na zasadzie dobrowolnego układu pomiędzy stronami obowiązkaniami a Radą szkolną okręgową, zatwierdzonego przez Radę szkolną krajową.

Art. 5.

Darowizn, zapisów, fundacji i zobowiązań prywatnych na pewne tylko szkoły i uczynionych pod wyraźnie zastrzeżonymi warunkami nie wolno używać w inny sposób lub na inne cele. Jeżeli cel nie jest wyraźnie określony przez zapisodawcę, określi go Rada szkolna krajowa, uwzględniając potrzeby danej szkoły, po wysłuchaniu stron konkurujących do utrzymania szkoły.

Art. 6.

Wszystkie wydatki na wystawienie lub najem, na utrzymanie, wewnętrzne urządzenie, opał, oświetlenie i obsługę budynków szkolnych, jakoteż na wystawienie i utrzymanie albo najem pomieszczeń dla nauczycieli, o ile nauczycielom służy do tego prawo, na koszt podróży nauczycieli religii określone art. 8. ustawy krajowej z dnia 1. grudnia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 71.), wreszcie na zakupno lub dostarczenie gruntu pod budynki, boisko gimnastyczne, ogród szkolny i pole, ponoszą fundusze szkolne miejscowe. Potrzebne na ten cel kwoty uiszczają będą do funduszu szkolnego miejscowego gminy i obszary dworskie do związku szkoły należące w miarę całej należności swych bezpośrednich podatków razem z dotychczasowymi dodatkami rządowymi, o ile te wydatki nie są pokryte na podstawie

dobrowolnych zobowiązań trzecich osób, korporacji lub funduszów, albo na podstawie zapisów.

Gminy i obszary dworskie, które się dobrowolnie zobowiązały do pewnych ofiar na pokrywanie tych wydatków, mają prawo żądać, aby to ich zobowiązanie wliczone im zostało w wymiar obowiązku wynikającego z niniejszego artykułu ustawy. W tym celu będzie oszacowaną wartość pieniężną tych zobowiązań w naturze przez Radę szkolną okręgową.

Art. 7.

Kwotę potrzebną corocznie na utrzymanie budynków szkolnych i wewnętrznego urządzenia szkoły, na opał, obsługę, oświetlenie sal szkolnych i na koszt podróży nauczycieli religii określone art. 8. ustawy krajowej z d. 1. grudnia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 71) określi Rada szkolna okręgowa dla każdej szkoły ryczałtowo, na wniosek Rady szkolnej miejscowej, po protokolarnem przesłuchaniu stron konkurencyjnych, a to na tak długo, poki się zmiana nie okaże niezbędną.

Gdyby wyjątkowo kwota ryczałtowa miała przenosić kwotę odpowiadającą 10% podatków bezpośrednich, wraz z dotychczasowymi dodatkami rządowymi opłacanych w gminie i na obszarze dworskim, pokryje nadwyżkę funduszu szkolny krajowy, wydanie zaś orzeczenia należy w tym przypadku do Rady szkolnej krajowej.

Tę kwotę, określoną prawomocnem orzeczeniem, wpłacać będą strony obowiązane w kwartalnych ratach do funduszu szkolnego miejscowego.

Nadwyżka dochodów, któraby się w tym funduszu okazała, ma w nim pozostać, bądź jako dotacja kasowa, bądź celem uskutecznienia większych wydatków w latach następnych.

Art. 8.

Wydatki na najem sal szkolnych i mieszkania dla nauczycieli, ogrodu i pola, pokrywać będą strony konkurencyjne, w granicach określonych corocznym preliminarzem Rady szkolnej miejscowej, poza obrębem ryczałtu w artykule poprzednim wymienionego.

Art. 9.

Wydatki nadzwyczajne a mianowicie na budowę, rozszerzenie i przebudowę, budynków szkol-

nych i pomieszczeń dla nauczycieli, na znacznie-sze tychże naprawy, o ile się nie dadzą opędzić ryczałtem określonym w artykule 7., oraz na dostarczenie gruntu pod budynki, ogród, pole i boisko, wreszcie na dostarczenie wewnętrznego urządzenia szkoły określa w każdym danym przypadku Rada szkolna okręgowa, po przeprowadzeniu potrzebnych rokowań i rozprawy ze stronami konkurencyjnymi, którym należy przy tej rozprawie plan i kosztorys budowy przedstawić, a grunt wymienić.

Na pokrycie wydatku nadzwyczajnego nie może Rada szkolna okręgowa obciążyć stron w jednym roku kwotą większą jak 40% całej należności ich podatków bezpośrednich, wraz z dotychczasowymi dodatkami rządowymi. Jeżeli wydatek potrzebny większym jest od takiej kwoty, mają strony konkurencyjne prawo żądać, aby im został rozłożony na lat kilka.

Jeżeli wydatek taki nadzwyczajny jest tak wielki, że nie byłby w całości pokrytym, gdyby strony konkurencyjne dodały w wysokości 40% podatków razem z dotychczasowymi dodatkami rządowymi składały przez trzy lata, może Rada szkolna miejscowa żądać, ażeby fundusz szkolny krajowy nadwyżkę wydatku pokrył

Rada szkolna krajowa udzielać będzie funduszom szkolnym miejscowym zasiłków takich w granicach kwoty corocznie na ten cel w budżet szkolny krajowy wstawionej.

W tym przypadku należeć będzie wydanie orzeczenia wspomnianego w pierwszym ustępie artykułu niniejszego do Rady szkolnej krajowej.

Art. 10.

Jak należy stawiać i urządzać i w jakie sprzęty zaopatrywać budynki szkolne, jak należy urządzać ogród i pole szkolne, w jakim wymiarze zabezpieczyć opał, oświetlenie i obsługę budynków szkolnych, przepiszą osobne instrukcje Rady szkolnej krajowej, która ku temu zażądać może w razie potrzeby pomocy technicznych urzędników państwa, kraju i gmin, w których obrębie szkoła się znajduje

Instrukcje te układane będą z uwzględnieniem miejscowych stosunków, w czym Rada szkolna krajowa żądać będzie opinii Wydziałów powiatowych.

Art. 11.

Do miejscowego funduszu szkolnego należą grunta nadane szkole, zabudowania szkolne, kapitały, zapisy i darowizny prywatne, o ile przeznaczone są na cele wskazane w artykule 6.

Oprócz dochodów z tego majątku wpływają do tego funduszu:

- a) kwoty konkurencyjne wymienione w artykule 7. 8. i 9.
- b) zasiłki wymienione w artykule 7. i 9.
- c) kary pieniężne ściągane za opieszałość w posyłaniu dzieci do szkoły.

Art. 12.

Rada szkolna miejscowa zarządza miejscowym funduszem szkolnym, pobiera wszystkie jego dochody, czuwa nad ich regularnem wpływaniem i wypłaca należitości, o ile do tego jest upoważniona.

Dodatki pieniężne nakładane na gminy na rzecz funduszu szkolnego miejscowego pokrywane być mają w taki sam sposób, w jaki się pokrywają inne wydatki na gminie ciężące. Kasowość i rachunki załatwia kasa gminna, jeżeli ją do tego Rada szkolna okręgowa wezwie, a wszystkie strony powołane do konkurencyi na to się zgodzą.

Nadzór i kontrole nad miejscowymi funduszami mają Rady szkolne okręgowe i Rada szkolna krajowa, która wyda potrzebne w tej mierze instrukcye i przepisze sposób, w jaki Rady szkolne miejscowe winny funduszami zarządzać.

Art. 13.

Czynności wymienione w artykule poprzednim, ustępie pierwszym, lub niektóre z nich, może Rada szkolna okręgowa na jakiś czas odjąć Radzie szkolnej miejscowej i bądź powierzać je innej Radzie szkolnej miejscowej, bądź załatwiać je z własnego ramienia.

Art. 14.

Książek szkolnych i innych przyborów naukowych powinni dzieciom dostarczać rodzice a względnie ich zastępcy.

Ubogich uczniów będzie jednak Rada szkolna miejscowa zaopatrywać w odzież, książki i przybory szkolne w miarę funduszków. Na ten cel

obracać będzie dochody funduszu szkolnego miejscowego wymienione w art. 11. pod lit. c).

Sposób użycia tych dochodów wskaże szczegółowo instrukcya Rady szkolnej krajowej.

Art. 15.

Wszystkie inne wydatki niezbędne na cele szkoły ludowej, oprócz wymienionych w artykule 6, wypłacane będą z funduszu szkolnego krajowego.

Do tego funduszu wpływają:

- a) dochoły z majątku zakładowego ogólnego,
- b) dodatek do byłego funduszu szkół normalnych ze skarbu państwa wypłacany,
- c) dochody majątków zakładowych pojedynczych szkół, o ile nie są przeznaczone na cele wymienione w artykule 6,
- d) ofiary, do których się zobowiązały kiedykolwiek na rzecz szkoły miejscowej gminy, korporacye, instytucye lub osoby prywatne, jakoteż datki dobrowolne, z wyjątkiem ofiar i datków przeznaczonych na cele wymienione w artykule 6,
- e) dodatki pieniężne od gmin i obszarów dworskich obowiązanych do konkurencyi na utrzymanie nauczycieli w myśl artykułu 16,
- f) dodatki pieniężne okręgowe oznaczone artykułem 17,
- g) subwencye udzielane pewnym szkołom lub kursom przez skarb państwa, powiaty lub gminy,
- h) dochody z innych źródeł na to osobnemi ustawami przeznaczonych,
- i) zasiłek z funduszu krajowego, jaki na ten cel zamieszczany będzie corocznie w budżecie krajowym.

Art. 16.

Jeżeli dochody wymienione w artykule 15, lit. c) i lit. d) nie wystarczają na opłacenie nauczycieli stałych i tymczasowych szkół ludowych miejscowych, obowiązane są gminy i obszary dworskie należące do związku szkolnego, do wnoszenia na ten cel dodatków pieniężnych aż do 6°/_o całej należitości wszystkich podatków bezpośrednich razem z dotychczasowymi dodatkami rządowymi, w gminie i na obszarze dworskim opłacanych, każde z nich o tyle, o ileby to,

co na mocy dawniejszych zobowiązań bądź to w naturze bądź w gotowych pieniądzech na utrzymanie nauczycieli już uiszcza, nie dorównywało oznaczonym powyżej procentom.

Miasta zaliczone do klasy I. II. i III. w art. 11 ustawy krajowej z dnia 1. stycznia 1889, o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego, w brzmieniu ustanowionem ustawą krajową z d. 15. czerwca 1892, Nr. 40 Dz. u. kr., obowiązane są jednak do wnoszenia na ten cel dodatków aż do 9% wszystkich podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami rządowymi.

Co się tyczy miast i miasteczek, które posiadają własny majątek zakładowy, przynoszący im dochód po odtrąceniu kwot opłacanych na oprocentowanie zaciągniętych długów, orzeka Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu zdania Wydziału krajowego, jaką kwotę z tego dochodu własnego mają uiszczać corocznie na opłacenie nauczycieli miejscowych, oprócz dodatków pieniężnych 6% a względnie 9%, powyżej wymienionych.

Art. 17.

O ile dochody wskazane w artykule 15, lit. e), d) i e) nie wystarczają na opędzenie wydatków w tymże artykule wymienionych na wszystkie szkoły w okręgu szkolnym, obowiązany jest okręg szkolny uiszczać na ten cel aż do 3% całej należności wszystkich podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami rządowymi opłacanych w okręgu.

Art. 18.

O ile dochody wskazane w art. 15, lit. d), e) i f), oraz w artykule 16 i 17 ściągane być mają od pojedynczych kontrybuentów sposobem dodatków do podatków, o tyle urzędy podatkowe pobierać je będą wprost do funduszu krajowego szkolnego, w taki sam sposób, jak inne dodatki krajowe. O ile zaś pokrywane będą przez gminy z innych źródeł, o tyle wnoszone być powinny do funduszu szkolnego krajowego w ratach kwartalnych w ten sam sposób, jak się pokrywają inne wydatki pieniężne na gminie ciężące.

Art. 19.

Wydział krajowy zarządza funduszem szkolnym krajowym, a Rada szkolna krajowa rozpo-

ządza jego dochodami w granicach ustawami i corocznym preliminarzem określonych

Sposób układania preliminarza określa Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. 20.

Rada szkolna krajowa użyje corocznie z funduszu szkolnego krajowego w granicach uchwalonego budżetu sumy stosownej na potrzeby szkół ludowych ogólnej natury, jako to: na zakupno książek do bibliotek nauczycielskich, przyborów i okazów szkolnych, na wydawanie czasopisma dla nauczycieli, na koszty podróży dla nauczycieli wysyłanych celem dalszego kształcenia się, na konferencje nauczycielskie i t. p.

Art. 21.

Fundusz szkół normalnych, rozdzielony dawniej na Galicyjski i Krakowski, tworzy wspólny fundusz szkolny krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji łącznie z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

To połączenie nie ma jednak uwłaczać prawom i obowiązkom wypływającym ze specjalnych tytułów tego funduszu.

Art. 22.

Krajowy fundusz szkolny wypłacać będzie szkolnemu funduszowi emerytalnemu coroczny zasiłek równający się przeciętnemu wydatkowi, jaki fundusz szkół normalnych w trzech ostatnich latach swego istnienia poniósł na cele tego rodzaju.

Art. 23.

Fundusze szkolne okręgowe przestają istnieć a należności ich czynne i bierne przechodzą na fundusz szkolny krajowy.

W gminach, które tworzą dla siebie osobny okręg szkolny, może jednak Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym pozostawić fundusz szkolny okręgowy, który w obec szkół miejscowych spełniać będzie wszystkie funkcje przekazane artykułem 15 niniejszej ustawy funduszowi szkolnemu krajowemu. Funduszem tym zarządzać będzie gmina, a dochodami jego rozporządzać Rada szkolna okręgowa w granicach ustawami i corocznym preliminarzem określonych.

Art. 24.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1895, a równocześnie przestają obowiązywać artykuły 14 do 39, włącznie, ustawy krajowej z dnia 2 Maja 1873 roku o zakładaniu i utrzymywaniu szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci (Dz. u. kr. Nr. 250), wraz ze zmianami w brzmieniu tychże artykułów późniejszymi ustawami zaprowadzonymi.

Art. 25.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

Dalej czyta sprawozdawca ustawę II. w brzmieniu:

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych (Dz. u. kr. Nr. 255).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi łącznie z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. 1.

§§. 3 i 13. ustawy z dnia 25. czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych (Dz. u. kr. Nr. 255) przestają obowiązywać w dotychczasowym brzmieniu, a odtąd mają brzmieć, jak następuje:

§. 3. Rada szkolna miejscowa składa się z reprezentantów kościoła, szkoły i gminy, tudzież z delegata mianowanego przez Wydział powiatowy. Osoba mająca prawo mianować nauczyciela i właściciel obszaru dworskiego mają prawo wstąpić jako członkowie do Rady szkolnej miejscowej i brać udział w obradach z prawem głosowania, (czy to osobiście, czy przez swych zastępców).

§. 13. Do ważności uchwał potrzebna jest obecność przynajmniej trzech członków i absolutna większość głosów.

Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo zawiesić przeprowadzenie uchwał, sprzeciwiających się według jego zdania ustawie albo interesom szkoły i sprawę

przedstawić do rozstrzygnięcia Radzie szkolnej okręgowej.

Sprawa musi być przedstawioną do rozstrzygnięcia Radzie szkolnej okręgowej także w tym wypadku, jeżeli tego zażąda większość obecnych reprezentantów gminy, reprezentant obszaru dworskiego, albo delegat Wydziału powiatowego.

Zażalenia przeciw uchwałam i rozporządzeniom Rady szkolnej miejscowej idą do Rady szkolnej okręgowej. Wnosić je należy w Radzie szkolnej miejscowej i mają moc odraczającą, o ile są wniesione w czternastu dniach po ogłoszeniu uchwały, przeciw której strona się żali.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1895.

Art. 3.

Polecam wykonanie tej ustawy Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Wreszcie czyta sprawozdawca następujące rezolucye:

R e z o l u c y a I.

Sejm upoważnia c. k. Radę szkolną krajową, ażeby przy przeprowadzeniu postanowienia zawartego w drugim ustępie artykułu 4-go, na podstawie dobrowolnej umowy ze stronami konkurencyjnymi, zamieniała zobowiązania dobrowolne tych stron do składania pewnej oznaczonej kwoty pieniężnej na cele szkolne, na obowiązek uiszczania odpowiadającego tejże kwocie procentu dodatków do podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami rządowymi.

R e z o l u c y a II.

Sejm wzywa c. k. Rząd, a względnie Radę szkolną krajową, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył Sejmowi wnioski do zmiany Tyt. I. i Tyt. III. ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu szkół ludowych, z d. 2. maja 1873 r. oraz ustawy z dnia 2. lutego 1885 r. o urządzeniu publicznych szkół ludowych tudzież wydziałowych.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej nad I. ustawą.

Przemawia p. Potoczek.

Przemawia p. Romańczuk.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. 1.

Nauka w szkołach ludowych publicznych udziela się bezpłatnie.

Izba uchwała Art. 1. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. 2.

Obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół ludowych, ciąży w pierwszym rzędzie na miejscowych gminach i obszarach dworskich do zakresu szkoły wcielonych, w drugim rzędzie na okręgu szkolnym i na kraju, a to w stosunku w następujących artykułach określonym

Izba uchwała Art. 2. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. 3.

Obszar dworski, który w swoim obrębie własnym nakładem utrzymuje szkołę ludową publiczną, uwalnia się tem samem od obowiązku przyczyniania się do zakładania i utrzymywania szkoły w obrębie gminy.

Gminy i obszary dworskie mogą być uwolnione od obowiązku zakładania i utrzymywania szkoły ludowej publicznej, jeżeli w ich obrębie istnieje szkoła ludowa prywatna, która ma prawo publiczności i potrzebie miejscowej czyni zadość.

Utrzymanie konfesyjnych albo innych szkół prywatnych nie uwalnia zresztą pojedynczych mieszkańców w obrębie związku szkolnego od obowiązków, które niniejsza ustawa nakłada na wszystkich mieszkańców kraju bez różnicy wyznania i obrządku.

Izba uchwała Art. 3. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. 4.

Zobowiązania gmin, korporacji, instytucji lub osób prywatnych do ofiar na rzecz szkoły miejscowej pozostają nadal w swej mocy.

Zobowiązania gmin i obszarów dworskich do składania pewnej kwoty na utrzymanie nau-

czycieli, niższe będą jednak o kwotę odpowiadającą 3°/_o całej należności podatków bezpośrednich razem z dotychczasowymi dodatkami rządowymi opłacanych w gminie, a względnie na obszarze dworskim, jednakże nie poniżej 6°/_o i z wyjątkiem w drugim i trzecim ustępie art. 16. postanowionym.

Ofiary w naturze, wyznaczone na utrzymanie nauczyciela zamienione być mogą na ofiary pieniężne, a to na zasadzie dobrowolnego układu pomiędzy stronami obowiązaniemi a Radą szkolną okręgową, zatwierdzonego przez Radę szkolną krajową.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi poprawkę, by w art. 4. i w następujących zamiast słów: „dodatki rządowe“, użyć słów: „dodatki państwowe“.

Przemawia p. Antoniewicz i wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

O ile te zobowiązania gmin i obszarów dworskich dotyczą płacy nauczycieli, dotychczasowe akta fundacyjne będą zrewidowane na żądanie gminy lub obszaru dworskiego i na podstawie rewizji tej ofiary gmin i obszarów dworskich zostaną uregulowane po myśli niniejszej ustawy.

Podczas tego przemówienia oddaje marszałek przewodnictwo zastępcy Marszałka krajowego, J. E. X. Metropolicie Sembratowiczowi.

Przemawia p. Bobrzyński.

W sprawie formalnej przemawia Zastępca Marszałka, J. E. X. Metropolita Sembratowicz.

W sprawie formalnej przemawia p. Antoniewicz.

Izba nie popiera poprawki wniesionej przez p. Antoniewicza.

Przemawia sprawozdawca i oświadcza, iż imieniem komisji zgadza się na poprawkę wniesioną przez p. Abrahamowicza, by zamiast słów: „dodatki rządowe“, użyć słów: „dodatki państwowe“ i że w dalszych Art. będzie w czytaniu poprawkę tę uwzględniał.

Izba uchwała art. 4. w brzmieniu proponowanym przez komisję, zmieniając jedynie słowa: „dodatkami rządowymi“ na „dodatkami państwowymi“.

Sprawozdawca czyta:

Art. 5.

Darowizn, zapisów, fundacyi i zobowiązań na pewne tylko szkoły i uczynionych pod wyraźnie zastrzeżonymi warunkami nie wolno używać w inny sposób lub na inne cele. Jeżeli cel nie jest wyraźnie określony przez zapisodawcę, określi go Rada szkolna krajowa, uwzględniając potrzeby danej szkoły, po wysłuchaniu stron konkurujących do utrzymania szkoły.

Izba bez rozprawy uchwała Art. 5. w brzmieniu powyżej podanem.

Sprawozdawca czyta:

Art 6.

Wszystkie wydatki na wystawienie lub najem, na utrzymanie, wewnętrzne urządzenie, opał, oświetlenie i obsługę budynków szkolnych jakoteż na wystawienie i utrzymanie albo najem pomieszczeń dla nauczycieli, o ile nauczycielom służy do tego prawo, na koszt podróży nauczycieli religii określone art. 8. ustawy krajowej z dnia 1. grudnia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 71.), wreszcie na zakupno lub dostarczenie gruntu pod budynki, boisko gimnastyczne, ogród szkolny i pole, ponoszą fundusze szkolne miejscowe. Potrzebne na ten cel kwoty uiszczają będą do funduszu szkolnego miejscowego gminy i obszary dworskie do związku szkoły należące w miarę całej należności swych bezpośrednich podatków razem z dotychczasowymi dodatkami państwowymi, o ile te wydatki nie są pokryte na podstawie dobrowolnych zobowiązań trzecich osób, korporacyi lub funduszków, albo na podstawie zapisów.

Gminy i obszary dworskie, które się dobrowolnie zobowiązały do pewnych ofiar na pokrywanie tych wydatków, mają prawo żądać, aby to ich zobowiązanie wliczone zostało w wymiar obowiązku wynikającego z niniejszego artykułu ustawy. W tym celu będzie oszacowaną wartość pieniężną tych zobowiązań w naturze przez Radę szkolną okręgową.

Izba uchwała artykuł 6. w brzmieniu powyżej podanem bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. 7.

Kwotę potrzebną corocznie na utrzymanie budynków szkolnych i wewnętrznego urządzenia

szkoły, na opał, obsługę, oświetlenie sal szkolnych i na koszt podróży nauczycieli religii określone art. 8. ustawy krajowej z dnia 1. grudnia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 71.) określa Rada szkolna okręgową dla każdej szkoły ryczałtowo, na wniosek Rady szkolnej miejscowej, po protokólnem przesłuchaniu stron konkurencyjnych, a to na tak długo, póki się zmiana nie okaże niezbędną.

Gdyby wyjątkowo kwota ryczałtowa miała przeność kwotę odpowiadającą 10% podatków bezpośrednich, wraz dotychczasowymi dodatkami państwowymi opłacanych w gminie i na obszarze dworskim, pokryje nadwyżkę fundusz szkolny krajowy wydanie zaś orzeczenia należy w tym przypadku do Rady szkolnej krajowej.

Tę kwotę, określoną prawomocnem orzeczeniem, wpłacać będą strony obowiązane w kwartalnych ratach do funduszu szkolnego miejscowego.

Nadwyżka dochodów, która by się w tym funduszu okazała, ma w nim pozostać, bądź jako dotacya kasowa, bądź celem uskutecznienia większych wydatków w latach następnych.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Abrahamowicz powtórnie.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustęp 2. art. 7 ma brzmieć:

Gdyby wyjątkowo kwota ryczałtowa miała przeność kwotę odpowiadającą 10% podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami państwowymi opłaconych w gminie i na obszarze dworskim, orzeczenie o wysokości tej kwoty wyda Rada szkolna krajowa.

Nadwyżkę ryczałtowej kwoty po nad 10% podatków bezpośrednich pokryje fundusz krajowy.

Izba popiera tę poprawkę

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Stanisław hr. Badeni.

Przemawia p. Romanowicz.

Izba w głosowaniu przyjmuje najpierw ustęp pierwszy art. 7, do którego nie zgłoszono poprawki, w brzmieniu proponowanem przez komisję; następnie uchyla poprawkę p. Romanowicza i przyjmuje ustępy 2, 3, i 4 art. 7. w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca czyta:

Art. 8.

Wydatki na najem sal szkolnych i mieszkań dla nauczycieli, ogrodu i pola, pokrywać będą strony konkurencyjne, w granicach określonych corocznym preliminarzem Rady szkolnej miejscowej, poza obrębem ryczałtu w artykule poprzednim wymienionego.

Izba bez rozprawy uchwała art. 8 w brzmieniu wyżej podanem.

Sprawozdawca czyta:

Art. 9.

Wydatki nadzwyczajne a mianowicie na budowę, rozszerzenie i przebudowę budynków szkolnych i pomieszczeń dla nauczycieli, na znaczniejsze tychże naprawy, o ile się nie dadzą opędzić ryczałtem określonym w artykule 7., oraz na dostarczenie gruntu pod budynki, ogród, pole i boisko, wreszcie na dostarczenie wewnętrznego urządzenia szkoły określa w każdym danym przypadku Rada szkolna okręgowa, po przeprowadzeniu potrzebnych rokowań i rozprawy ze stronami konkurencyjnymi, którym należy przy tej rozprawie plan i kosztorys budowy przedstawić, a grunt wymienić.

Na pokrycie wydatku nadzwyczajnego nie może Rada szkolna okręgowa obciążyć stron w jednym roku kwotą większą jak 40% całej należności ich podatków bezpośrednich, wraz z dotychczasowymi dodatkami państwowymi. Jeżeli wydatek potrzebny większym jest od takiej kwoty, mają strony konkurencyjne prawo żądać, aby im został rozłożony na lat kilka.

Jeżeli wydatek taki nadzwyczajny jest tak wielki, że nie byłby w całości pokrytym, gdyby strony konkurencyjne dodały w wysokości 40% podatków razem z dotychczasowymi dodatkami państwowymi i składały przez trzy lata, może Rada szkolna miejscowa żądać, ażeby fundusz szkolny krajowy nadwyżkę wydatku pokrył.

Rada szkolna krajowa udzielać będzie funduszom szkolnym miejscowym zasiłków takich w granicach kwoty corocznie na ten cel w budżet szkolny krajowy wstawionej.

W tym przypadku należeć będzie wydanie orzeczenia wspomnianego w pierwszym ustępie artykułu niniejszego do Rady szkolnej krajowej.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi jako poprawkę do ustępu 1. art. 9, by zamiast słów: „oraz na dostarczenie gruntu pod budynki i t. d.“, użyć słów: „oraz na zakupno gruntu i t. d.“;

2) jako poprawkę do ustępu 2. art. 9., wnosi p. Abrahamowicz ustęp drugi w następującem brzmieniu:

Wydatki nadzwyczajne nie mogą obciążać stron konkurencyjnych w jednym roku kwotą większą niż 40% całej należności ich podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami państwowymi. Jeżeli wydatek potrzebny większym jest od takiej kwoty, ma być stronom konkurencyjnym na ich żądanie rozłożony na lat kilka.

Dalej wnosi p. Abrahamowicz jako poprawkę do ustępu 3. artykułu 9. następujące brzmienie tego ustępu:

3) Jeżeli wydatek nadzwyczajny jest tak wielki, iż nałożenie na pokrycie jego przez 3 lata 40% do podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami państwowymi, jeszcze go nie pokrywa, w takim razie zwyżkę wydatków niepokrytą tuż co oznaczoną prestacją stron, ponosi fundusz krajowy, na podstawie orzeczenia krajowej Rady szkolnej;

wreszcie 4) jako poprawkę do końcowej części ustępu 3-ciego art. 9. wnosi p. Abrahamowicz użycie zamiast słów: „może Rada szkolna miejscowa żądać“, słów: „ma prawo Rada szkolna miejscowa żądać“.

W sprawie formalnej przemawia Zastępca Marszałka.

P przemawia p. Abrahamowicz i wnosi pod względem formalnym przekazanie jego wniosku komisji szkolnej z poleceniem zdania sprawy na najbliższem posiedzeniu, bez przerwania rozpraw nad dalszymi artykułami ustawy będącej na porządku dziennym.

Marszałek obejmuje przewodnictwo.

Izba popiera wnioski p. Abrahamowicza.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Stanisław hr. Badeni.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Abrahamowicz i cofa wniosek przekazania postawionych przezeń poprawek komisji szkolnej.

Przemawia sprawozdawca i oświadcza, iż zgadza się na zastąpienie słów: „może żądać“

w tekście proponowanym przez komisję, słowami „ma prawo żądać“, dalej, iż zgadza się z tem by słowa: „dostarczenie gruntu“ i t. d., usunąć i proponuje zastąpić je słowami: „nabycie gruntu itd.“; dalej że, również zgadza się na proponowaną przez p. Abrahamowicza zmianę stylizacji ustępu drugiego.

Izba uchwała w głosowaniu najpierw ustęp pierwszy art. 9. w brzmieniu następującem:

Art. 9.

Wydatki nadzwyczajne a mianowicie na budowę, rozszerzenie i przebudowę budynków szkolnych i pomieszczeń dla nauczycieli, na znaczniejsze tychże naprawy, o ile się nie dadzą opędzić ryczałtem określonym w artykule 7., oraz nabycie gruntu pod budynki, ogród, pole i boisko, wreszcie na dostarczenie wewnętrznego urządzenia szkoły określa w każdym danym przypadku Rada szkolna okręgowa, po przeprowadzeniu potrzebnych rokowań i rozprawy ze stronami konkurencyjnymi, którym należy przy tej rozprawie plan i kosztorys budowy przedstawić, a grunt wymienić.

Następnie uchwała Izba ustęp drugi art. 9. w brzmieniu następującem:

„Wydatki nadzwyczajne nie mogą obciążać stron konkurujących w jednym roku kwotą większą niż 40% całej należności ich podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami państwowymi. Jeżeli wydatek potrzebny większym jest od takiej kwoty, ma być stronom konkurencyjnym na ich żądanie rozłożony na lat kilka“.

Z kolei odrzuca Izba w głosowaniu poprawkę p. Abrahamowicza do ustępu 3 art. 9. wniesioną i uchwała ten ustęp w brzmieniu następującem:

Jeżeli wydatek taki nadzwyczajny jest tak wielki, że nie byłby w całości pokrytym, gdyby strony konkurencyjne dodały w wysokości 40% podatków razem z dotychczasowymi dodatkami państwowymi składały przez trzy lata, ma Rada szkolna miejscowa prawo żądać, ażeby fundusz szkolny krajowy nadwyżkę wydatku pokrył.

Sprawozdawca czyta:

Rada szkolna krajowa udzielać będzie funduszom szkolnym miejscowym zasiłków takich w granicach kwoty corocznie na ten cel w budżet szkolny krajowy wstawionej.

W tym przypadku należeć będzie wydanie orzeczenia wspomianego w pierwszym ustępie artykułu niniejszego do Rady szkolnej krajowej.

Izba uchwała oba powyższe ustępy artykułu 9 w powyżej podanem brzmieniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. 10.

Jak należy stawiać i urządzać i w jakie sprzęty zaopatrywać budynki szkolne, jak należy urządzać ogród i pole szkolne, w jakim wymiarze zabezpieczyć opał, oświetlenie i obsługę budynków szkolnych, przepiszą osobne instrukcje Rady szkolnej krajowej, która ku temu zarządzać może w razie potrzeby pomocy technicznych urzędników państwa, kraju i gmin, w których obrębie szkoła się znajduje.

Instrukcje te układane będą z uwzględnieniem miejscowych stosunków, w czym Rada szkolna krajowa żądać będzie opinii Wydziałów powiatowych.

Izba bez rozprawy uchwała ten artykuł w brzmieniu powyżej podanem.

Sprawozdawca czyta:

Art. 11.

Do miejscowego funduszu szkolnego należą grunta nadane szkole, zabudowania szkolne, kapitały, zapisy i darowizny prywatne, o ile przeznaczone są na cele wskazane w artykule 6.

Oprócz dochodów z tego majątku wpływają do tego funduszu:

- a) kwoty konkurencyjne wymienione w artykule 7., 8. i 9.
- b) zasiłki wymienione w artykule 7. i 9.
- c) kary pieniężne ściągane za opieszałość w posyłaniu dzieci do szkoły.

W sprawie formalnej przemawia p. Pilat.

W sprawie formalnej przemawia Marszałek zapowiadając, iż głosowanie do tych artykułów, do których nie będzie poprawek, zarządzi bez odczytywania całego ich brzmienia.

Izba bez rozprawy uchwała art. 11. w brzmieniu powyżej podanem.

Z kolei uchwała Izba artykuły 12. i 13. w brzmieniu proponowanym przez komisję.

P. Abrahamowicz zgłasza poprawkę do Art. 14.

Sprawozdawca czyta:

Art. 14.

Książek szkolnych i innych przyborów naukowych powinni dzieciom dostarczać rodzice a względnie ich zastępcy.

Ubogich uczniów będzie jednak Rada szkolna miejscowa zaopatrywać w odzież, książki i przybory szkolne w miarę funduszków. Na ten cel obracać będzie dochody funduszu szkolnego miejscowego wymienione w artykule 11. pod literą c).

Sposób użycia tych dochodów wskaże szczegółowo instrukcja Rady szkolnej krajowej.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi opuszczenie w ustępie 2-gim słów: „Na ten cel obracać będzie dochody funduszu szkolnego miejscowego“, tak iż artykuł 14 miałby brzmieć :

Art. 14.

Książek szkolnych i innych przyborów naukowych powinni dzieciom dostarczać rodzice a względnie ich zastępcy.

Ubogich uczniów będzie jednak Rada szkolna miejscowa zaopatrywać w odzież, książki i przybory szkolne w miarę funduszków, wymienionych w artykule 11. pod lit. c.

Sposób użycia tych dochodów wskaże szczegółowo instrukcja Rady szkolnej krajowej.

Przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała najpierw art. 14. z opuszczeniem słów poprawką p. Abrahamowicza zakwestyonowanych. poczem odrzuca poprawkę p. Abrahamowicza i przyjmuje cały art 14. w brzmieniu przez komisję proponowanem.

Z kolei uchwała Izba bez rozprawy artykuły: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Zapisany do głosu do art. 23 p. Weigel zrzeka się głosu.

Izba przyjmuje artykuły: 23, 24, 26 bez rozprawy w tekście proponowanym przez komisję.

Sprawozdawca czyta nagłówek ustawy, który brzmi:

U s t a w a

z dnia o kosztach zakładania i utrzymania szkół ludowych i o funduszach szkolnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwała powyższy nagłówek.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej nad drugim projektem ustawy.

W rozprawie ogólnej nikt nie zabiera głosu. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca czyta:

Art. 1.

§§. 3. i 13. ustawy z dnia 25. czerwea 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych (Dz. u. kr. Nr. 255) przestają obowiązywać w dotychczasowem brzmieniu, a odtąd mają brzmieć, jak następuje:

§ 3 Rada szkolna miejscowa składa się z reprezentantów kościoła, szkoły i gminy, tudzież z delegata mianowanego przez Wydział powiatowy. Osoba mająca prawo mianować nauczyciela i właściciel obszaru dworskiego mają prawo wstąpić jako członkowie do Rady szkolnej miejscowej i brać udział w obradach z prawem głosowania, (czy to osobiście, czy przez swych zastępców).

Izba uchwała powyższy ustęp Art. 1. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 13. Do ważności uchwał potrzebna jest obecność przynajmniej trzech członków i absolutna większość głosów.

Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo zawiesić przeprowadzenie uchwał, sprzeciwiających się według jego zdania ustawie albo interesom szkoły i sprawę przedstawić do rozstrzygnięcia Radzie szkolnej okręgowej.

Sprawa musi być przedstawioną do rozstrzygnięcia Radzie szkolnej okręgowej także w tym wypadku, jeśli tego zażąda większość obecnych reprezentantów gminy, reprezentant obszaru dworskiego, albo delegat Wydziału powiatowego.

Zażalenie przeciw uchwałom i rozporządzeniom Rady szkolnej miejscowej idą do Rady szkolnej okręgowej. Wnosić je należy w Radzie szkolnej miejscowej i mają moc odraczającą, o ile są wniesione w czternastu dniach po ogłoszeniu uchwały, przeciw której strona się żali.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi opuszczenie trzeciego ustępu §. 13.

Przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała najpierw powyższy §. 13. z opuszczeniem ustępu trzeciego, a następnie

odrzuca poprawkę p. Okuniewskiego i uchwała ustęp trzeci tego §. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1895.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy artykuł zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. 3.

Polecam wykonanie tej ustawy Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Izba uchwała powyższy artykuł bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta nagłówek i wstęp ustawy, które brzmią:

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych (Dz. u. kr. Nr. 255.)

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi łącznie z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Izba uchwała powyższy nagłówek i wstęp bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące rezolucye:

R e z o l u c y a I.

Sejm, upoważnia c. k. Radę szkolną krajową ażeby przy przeprowadzeniu postanowienia zawartego w drugim ustępie artykułu 4-go, na podstawie dobrowolnej umowy ze stronami konkurencyjnemi, zamieniała zobowiązania dobrowolne tych stron do składania pewnej oznaczonej kwoty pieniężnej na cele szkolne, na obowiązek uiszczenia odpowiadającego tejże kwocie procentu dodatków do podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami państwowymi.

Izba uchwała powyższą rezolucyę bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

R e z o l u c y a II.

Sejm wzywa c. k. Rząd, a względnie Radę szkolną krajową, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył Sejmowi wnioski do zmiany Tyt. I. i Tyt. III. ustawy o zakładaniu i utrzymaniu szkół ludowych, z dnia 2. maja 1873 r. oraz ustawy z dnia 2. lutego 1885 o urządzeniu publicznych szkół ludowych tudzież wydziałowych.

Izba uchwała powyższą rezolucyę bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż wobec spóźnionej pory zamknie posiedzenie i udziela głosu członkowi Wydziału krajowego, p. Romanowiczowi celem udzielenia odpowiedzi na interpelacyę.

Członek Wydziału krajowego p. Romanowicz odpowiada na interpelacyę wniesioną w d. 8. lutego b. r. przez p. Okuniewskiego i towarzyszy w sprawie zmiany planu nauk w uzupełniającej szkole przemysłowej w Kołomyi.

Marszałek zarządza odczytanie interpelacyi wniesionej do biura marszałkowskiego.

Sekretarz p. Paszkowski czyta następującą interpelacyę:

Interpelacya

do Wydziału krajowego.

Jeszcze w roku 1889. Rada powiatowa mielecka zaczęła czynić starania celem założenia niższej szkoły rolniczej w powiecie mieleckim.

Pismem z dnia 25. Stycznia 1890 r. do l. 62 wraz odpisem uchwały z daty 25. stycznia 1890 r. do L. 2092, zawiadomiła Rada powiatowa Mielecka Wydział krajowy o toku sprawy, oraz prośbę swoją ponowiła.

W aktach Rady powiatowej Mieleckiej spoczywa 21. deklaracyj osób prywatnych i korporacyi, mocą których obowiązują się przyczynić ponoszeniem części ciężarów zarówno przy założeniu, jak następnie utrzymaniu szkoły; dowód to najlepszy, jak potrzeba niższej szkoły rolniczej w powiecie Mieleckim jest powszechnie odczuwaną.

Deklaracye, a mianowicie zarówno wartość darowanego gruntu, jak i wysokość datków w gotówce lub w materyale sięga wartości ogólnej około 12.000 zł.

Gdy Wysoki Wydział krajowy dotąd ani z odpowiednim wnioskiem do Wysokiego Sejmu nie przyszedł, ani żadnej uchwały nie powziął, ani dotąd Radzie powiatowej Mieleckiej w tym przedmiocie żadnej opinii nie wyraził — podpisani mają zaszczyt zapytać: Czy Wysoki Wydział krajowy jest w zasadzie za założeniem niższej szkoły rolniczej w powiecie Mieleckim.

Sękowski w. r.
interpelujący.

J. Puzyna, Stan. Stadnicki, Abrahamowicz, Struskiewicz, E. Zagorski, S. Jędrzejowicz, Vivien, Gorayski, Paszkowski, Zoll, Tadeusz

Langie, Rey, Popowski, Weigel, J. Męciński, St. Larysz Niedzielski, Scipio, Rutowski, Midowicz, Okuniewski, St. Badeni, Chrzanowski.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę poda do wiadomości Wydziału krajowego.

Sekretarz p. Paszkowski czyta porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 12. lutego b. r. godzinę 10 rano.

Koniec posiedzenia o godzinie 3 minut 36 po południu.

Marszałek krajowy :

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze:

Dr. Fr. Paszkowski w. r.
X. Mikołaj Siczynski w. r.